SOK-YHTYMÄ

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2023

Toimintaympäristön kehitys

Talouden näkymät ovat kohentuneet niin maailmalla, Euroopassa kuin Suomessa. Pelättyä globaalia energiapulaa ei tullut ja energian hinnat ovat kääntyneet selvään laskuun huippuhinnoista. Inflaatio on kuitenkin toistaiseksi hidastunut odotuksia vähemmän keskuspankkien tiheistä ohjauskorkojen korotuksista huolimatta. Valtiovarainministeriö (jäljempänä VM) ennakoi kotitalouksien käytettävissä olevan reaalitulon kääntyvän silti nousuun jo vuoden toisella puoliskolla, kun keskiansiot kasvavat ja inflaatiovauhdin odotetaan hiipuvan loppuvuotta kohti.

Inflaatio hidastui hieman edellisvuoden lukemista vuoden 2023 ensimmäisinä kuukausina, mutta on yhä nopeaa ja laaja-alaista. Inflaatiota on hillinnyt merkittävimmin energiahintojen lasku. Myös elintarvikkeiden hinta on kääntynyt laskuun. Pohjainflaatio on kuitenkin pysynyt nopeana erityisesti tavaroiden ja palveluiden hintojen nousun vuoksi. VM arvioi inflaation olevan keskimäärin 5,9 prosenttia vuonna 2023. Inflaation odotetaan hidastuvan 2,4 prosenttiin vuonna 2024 ja edelleen 1,6 prosenttiin vuonna 2025. VM:n arvion mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva tänä vuonna, vaan pysyy viime vuoden tasolla. BKT:n odotetaan kasvavan yksityisen kulutuksen vauhdittamana 1,4 prosenttia vuonna 2024 ja 1,9 prosenttia vuonna 2025.

Kuluttajien ostovoimaa kurittavat edelleen korkea inflaatio ja korkotaso. VM:n ennusteen mukaan yksityinen kulutus vähenee 0,2 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2023 toisella puoliskolla inflaation hidastumisen ja palkkojen nousun odotetaan tuovan helpotusta kotitalouksien tiukkaan tilanteeseen. VM arvioi kulutuksen kääntyvän reaalitulojen nousun vanavedessä jälleen kasvuun viimeistään vuonna 2024.

Suomessa vähittäiskaupan myynnin volyymi on vuoden ensimmäisellä puoliskolla jäänyt edellisvuotta matalammaksi. Tuotantohintojen nousu on heijastunut myös kuluttajahintoihin, ja vähittäiskaupan liikevaihto on kasvanut edellisvuoteen verrattuna.

Matkailu- ja ravitsemisalan pandemian jälkeinen voimakas kasvu on hidastunut kuluttajien ostovoiman laskiessa. Kansainvälisten loma- sekä työmatkustajien määrä ei ole palannut pandemiaa edeltävälle tasolle, mutta vahvan kotimaisen kysynnän ansiosta hotelliyöpymisten määrä on ollut hyvällä tasolla. Henkilöstön saatavuus jatkuu edelleen haastavana, mikä osaltaan hankaloittaa kasvua.

S-ryhmän kehitys 1.1.–30.6.2023

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti tammi-kesäkuussa oli 6 888 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 7,3 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	**Milj. €**	**+/- % ed.v.**
Prisma*	2 234	+9,0
S-market	2 213	+11,1
Sale	379	+5,0
Alepa	223	+6,5
Muu marketkauppa	24	-10,2
Marketkauppa yhteensä*	**5 074**	**+9,4**
Liikennekauppa	1 040	-5,3
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	122	+6,1
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	383	+23,5
Auto- ja autotarvikekauppa	252	+6,2
Muut	17	-3,0
S-ryhmä yhteensä*	**6 888**	**+7,3**

*Sisältää lähialueiden (Viron) vähittäismyynnin.

S-ryhmässä oli kesäkuun lopussa 2 008 toimipaikkaa, kun niitä oli 1 949 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuskauppoja oli 19 ja paikallisosuuskauppoja kuusi.

S-ryhmän bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi tammi–kesäkuussa 51 107 uutta asiakasomistajaa. Osuuskauppojen jäsenmäärä oli kesäkuun lopussa 2 531 756. Rahallista etua on maksettu asiakasomistajille alla esitetyn taulukon mukaisesti:

Rahalliset edut asiakasomistajille 1.1.–30.6.2023	**Milj. €**
Bonus	213
Maksutapaetu	7
Osuuspääoman korko	3
Ylijäämän palautus	64
Yhteensä	**286**

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta.

S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–30.6.2023

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–30.6.2023 oli 4 428,5 miljoonaa euroa, jossa on 9,8 prosenttia kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Myynti kasvoi 394,5 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän liikevoitto (IFRS) oli 37,9 miljoonaa euroa (-23,5 milj. €). Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 2,6 prosenttia (3,3 %) eli 115,3 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	30.6.2023	30.6.2022	30.6.2021
Liikevaihto, milj. €	4 428,5	4 034,0	3 773,8
Liikevoitto / -tappio, milj. €	37,9	-23,5	-5,9
Liikevoitto, %	0,9	-0,6	-0,2
Oman pääoman tuotto, %	4,2	-5,7	-3,5
Omavaraisuusaste, %	22,2	20,6	21,1

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos (FAS) liiketoiminta- alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta. Operatiivinen liiketulos eroaa virallisesta IFRS-liiketuloksesta kertaluonteisten erien ja IFRS-erien verran.

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, Milj. €	Operatiivinen liiketulos Milj. €	Muutos, Milj. €
Marketkauppa	107,2	-15,7	-2,2	7,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	108,3	18,7	-5,2	13,7
Hankinta- ja palvelutoiminta	4 262,4	418,9	8,1	-0,4
Kiinteistöliiketoiminta	42,7	5,6	11,2	2,0
Pankkitoiminnan tulos*	0,0	0,0	23,1	17,8
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-92,0	-33,0	-5,6	-4,3
SOK-yhtymä yhteensä	**4 428,5**	**394,5**	**29,3**	**36,0**

*S-Pankin osakkuusyhtiötulos on tulos verojen jälkeen.

Rahoitus

Konsernin rahoitustilanne on pysynyt vakaana. Alkuvuoden aikana varauduttiin tuleviin investointeihin ja kasvatettiin konsernin valmiusluottolimiittien määrää 90,0 miljoonalla eurolla. Jälleenrahoituksessa huomioitiin konsernin rahoituspolitiikan hajautus- ja maturiteettitavoitteet.

SOK-yhtymän korolliset velat olivat kesäkuun lopussa 1 094,7 miljoonaa euroa (1 148,1 milj. €). Korollisista veloista 1 027,1 miljoonaa euroa koostuu IFRS 16 -standardin mukaisista vuokrasopimusveloista (1 100,8 milj. €). Velkaantumisaste (gearing) oli 161,0 prosenttia (178,6 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 22,2 prosenttia (21,3 %).

SOK-yhtymällä oli kesäkuun lopussa likvidejä varoja 108,1 miljoonaa euroa (81,3 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 320,0 miljoonan euron (230,0 milj. €) määräiset pitkäaikaiset sitovat valmiusluottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset tililimiitit. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

IFRS 9 -standardin mukaiset, saamisten odotettavissa olevat luottotappiot ovat kasvaneet 1,3 miljoonaa euroa pääasiassa osakkuusyritysten puolesta myönnettyjen takausten vuoksi. 3,8 miljoonan euron (2,6 milj. €) suuruisen luottotappiovarauksen realisoitumista ei pidetä todennäköisenä.

Suluissa esitetyt taseen vertailukauden luvut ovat tilanteesta 31.12.2022.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat, eli investoinnit käyttöomaisuuteen, olivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla 29,7 miljoonaa euroa (42,0 milj. €). Merkittävimmät investoinnit liittyivät tietojärjestelmiin sekä hotelli- ja terminaalikiinteistöihin.

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 2,0 miljoonaa euroa (1,7 milj. €).

Henkilöstö

SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli katsauskauden 1.1.–30.6.2023 aikana 5 366 henkilöä (5 847).

Kesäkuun lopussa SOK-yhtymän aktiivinen henkilömäärä oli 6 256 (5 997). Henkilöstöstä 34 prosenttia eli 2 096 henkilöä työskenteli SOK:lla ja 66 prosenttia eli 3 876 henkilöä tytäryhtiöissä. SOK-yhtymän henkilöstöstä 17 prosenttia eli 1 039 henkilöä työskenteli ulkomailla katsauskauden lopussa.

Edellisen vuoden loppuun verrattuna SOK-yhtymän henkilömäärä kasvoi 10,0 prosenttia eli 570 henkilöllä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilömäärä kasvoi 4,3 prosenttia eli 259 henkilöllä.

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

SOK-yhtymän marketkauppa kattaa Virossa toimivat 14 Prismaa. Niistä kymmenen on Tallinnassa tai sen lähialueilla, kaksi Tartossa, yksi Narvassa ja yksi Raplassa. Prismoista kahdeksan on hypermarket- ja kuusi pienempään supermarket-kokoluokkaan kuuluvaa yksikköä.

SOK-yhtymän marketkaupan liikevaihto oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla 107,2 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 11 prosenttia ja liiketulos parani edellisvuodesta. Viron vähittäisliiketoiminnan tulosta paransivat myynnin kasvu, myyntikatteen parannus ja laskeneet energiakustannukset. Alkuvuonna 2023 marketkaupan investoinnit olivat 3,3 miljoonaa euroa, joista suurimmat olivat Prisma Kristiinen konseptin ja kassajärjestelmän uudistukset. Prisma Kristiine oli vuonna 2019 alkaneen hypermarketien uudistushankkeen viimeinen muutoskohde. Valmistumisen jälkeen kaikki Viron Prismat on uudistettu S-ryhmän uusimpien konseptien mukaisiksi.

Kokonaisuudessaan marketkaupan alkuvuosi on sujunut ennakoitua paremmin. Myynnin kasvun odotetaan jatkuvan myös toisella vuosipuoliskolla, joskin kuluttajien luottamusta heikentävät korkea inflaatio ja nousevat korot. Niiden vaikutus laskee marketkaupan volyymia ja erityisesti käyttötavarakaupan myyntiä.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittivat alkuvuonna 2023 Suomessa toimiva Sokotel Oy ja Virossa toimiva AS Sokotel.

Matkailukaupan kysyntä oli vahvaa tammi–helmikuussa. Helmikuun lopulla kysyntä alkoi heikentyä, ja kesää kohden näkymä pysyi samana. Liiketoiminnan kehitysindeksit olivat ensimmäisellä vuosipuoliskolla edellisvuotta positiivisemmat, mikä selittyy edellisen vuoden tammi–maaliskuun koronarajoitustoimilla.

Sokotel Oy:n liikevaihto kasvoi 30 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Suomessa vuoden ensimmäisten kuukausien hyvä kehitys heijastui koko ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihdon kasvuun sekä majoitus- että ravintolakaupassa.

Kysyntä on edelleen suurilta osin kotimaisen matkailun varassa. Kotimaisten matkustajien osuus on pysynyt samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, ja kansainvälisen matkailun palautuminen on edelleen heikkoa. Henkilöstön saatavuus on parantunut, mutta sen riittävyydessä on edelleen haasteita. Sokotel Oy:n alkuvuoden tuloksessa näkyy kuluttajien ostovoiman heikentyminen. Sen odotetaan vaikuttavan tulokseen myös vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Yhtiön liiketulos oli tappiollinen, mutta 9,4 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä vuonna.

AS Sokotelin liikevaihto kasvoi 47 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tallinnassa kysyntä on kehittynyt positiivisesti edellisvuodesta sekä majoitus- että ravintolakaupassa. Tallinnassa suomalaiset ovat suurin matkailijaryhmä. Kansainvälinen matkustus ei ole palautunut koronaa edeltävälle tasolle. Henkilöstön saatavuus on parantunut mutta siinä on yhä haasteita myös Tallinnan markkinassa. Lisäksi kiinteistöön liittyvien kustannusten nousu on kasvattanut kokonaiskustannuksia. Liiketulos oli tappiollinen, mutta 0,4 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi.

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupan alkuvuoden 2023 investoinnit olivat yhteensä 2,3 miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat uudishankkeisiin. Investoinneista 2,1 miljoonaa euroa kohdistui Suomeen.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 4 262,4 miljoonaa euroa (3 843,5 milj. €). Liikevaihto kasvoi 10,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketulos oli 8,1 miljoonaa euroa, mikä on edellisvuotta hieman pienempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan alkuvuoden 2023 investoinnit olivat yhteensä 14,4 miljoonaa euroa.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. SOK-yhtymän kiinteistösalkku koostuu lähinnä S-ryhmän omassa käytössä olevista kiinteistöistä. Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 42,7 miljoonaa euroa (37,2 milj.€). Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen. Kiinteistöliiketoiminnan vuoden 2023 investoinnit olivat yhteensä 9,8 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat hotellikiinteistöihin ja alueellisiin jakelu- tai logistiikkaterminaaleihin.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj.

S-Pankin tase kasvoi 9,3 miljardiin euroon vuotta aiemmasta 9,0 miljardista eurosta. Talletuskanta kasvoi vuotta aiemmasta 4,8 prosenttia ja oli kesäkuun lopussa 8,2 miljardia euroa (7,8 mrd. €). Antolainaus kasvoi 6,9 prosenttia päätyen kesäkuun lopussa 6,9 miljardiin euroon (6,4 mrd. €). S-Pankki-konsernin vakavaraisuus oli 17,3 prosenttia (16,2 %). S-Pankki-konsernin liiketulos oli kesäkuun lopussa 57,6 miljoonaa euroa (13,3 milj. €).

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on hyväksynyt Handelsbankenin Suomen henkilöasiakas- sekä varainhoito- ja sijoituspalveluliiketoimintojen ostamisen. Kaupan odotetaan toteutuvan vuoden 2024 jälkimmäisellä puoliskolla. Kauppa nostaa S-Pankin kotitalouksien asuntolainoissa ja talletuksissa markkinoiden neljänneksi suurimmaksi toimijaksi.

SOK-yhtymän omistusosuutta (49,99 %) vastaava IFRS oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 23,1 miljoonaa euroa. S-Pankin omistavat SOK ja alueosuuskaupat.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade -konsernin liikevaihto ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli noin 3 631 miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto laski edellisvuodesta noin 11,8 prosenttia. Myynnin laskua selittävät muutokset öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnassa.

SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:stä on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan takia yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat muun muassa Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 25,3 miljoonaa euroa (8,4 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

SOK on myynyt Kiinteistö Oy Kuopion Kirjatalon helmikuussa 2023.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen (1.1.2023 alkaen) puheenjohtajana ja SOK:n pääjohtajana toimii Hannu Krook. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimitusjohtaja Kim Biskop, toimitusjohtaja Juha Kivelä, toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Antti Määttä, toimitusjohtaja Nermin Hairedin, toimitusjohtaja Harri Miettinen sekä uusina jäseninä toimitusjohtaja Antti Heikkinen ja digijohtaja Katri Harra-Salonen. SOK:n hallituksesta jäivät 31.12.2022 pois toimitusjohtaja Olli Vormisto ja professori Rita Järventie-Thesleff.

SOK:n hallintoneuvostoon valittiin huhtikuussa 2023 puheenjohtajaksi asianajaja, varatuomari Timo Santavuo, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Jarkko Rautaoja ja toiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Tapio Finér.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan varahenkilö Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Hanne Lehtovuori, asiakkuudesta sekä IT- ja digikehityksestä vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala, markkinoinnista, viestinnästä ja vastuullisuudesta vastaava johtaja Päivi Anttikoski, strategiasta vastaava johtaja Maria Timgren sekä lakiasioista vastaava johtaja Seppo Kuitunen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

S-ryhmässä toteutetaan riskienhallintaa SOK:n hallituksen vahvistamien riskienhallintaperiaatteiden sekä SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinta on S-ryhmässä jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin eri osissa. SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset ja operatiiviset riskit. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

S-ryhmän strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3 vuotta) ja pitkällä (10 vuotta) aikajänteellä SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta. SOK:n hallitus käsittelee sekä vahvistaa S-ryhmän strategiset riskit ja niiden hallintatoimenpiteet.

S-ryhmän toimintaympäristössä on edelleen merkittäviä epävarmuuksia. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja vaikuttaa monin tavoin koko maailman talouteen ja toimintaan. Suomessa inflaatio ja taloustilanteen heikkeneminen ovat alkaneet hidastua, mutta niillä on edelleen vaikutusta suomalaisten ostovoimaan lähivuosina. Kansainvälinen matkustaminen osoittaa elpymisen merkkejä, mutta ei ole palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle. S-ryhmässä seurataan ja arvioidaan toimintaympäristön epävarmuustekijöitä ja niiden

vaikutusta S-ryhmään aktiivisesti, ja muutoksiin varaudutaan ja reagoidaan arviointiin pohjautuen.

Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden haasteita on kaikilla S-ryhmän liiketoiminta-alueilla. Digitaalisuuden kehittäminen ja siinä onnistuminen ovat kaikilla toimialoilla olennaisia tekijöitä kilpailussa menestymisessä. Edellä mainittujen riskitekijöiden hallitsemiseksi S-ryhmässä on käynnissä useita hankkeita ja projekteja. SOK-yhtymässä arvioidaan järjestelmähankkeiden riskejä ja vaikutuksia jo investoinnin suunnitteluvaiheessa tekemällä muun muassa riskiarvio sekä suunnitelma, miten riskejä pienennetään. Riskejä arvioidaan hankkeiden koko keston ajan. Järjestelmäinvestointien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti, ja mahdolliset alaskirjaukset tehdään voimassa olevien säännösten mukaisesti. Lisäksi tietoteknisen turvallisuuden tilaa ja tietosuojan toteuttamiseen liittyviä riskejä arvioidaan ja seurataan jatkuvasti.

S-ryhmän päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn varmistaminen on edelleen keskeistä kilpailun kiristyessä ja kustannusten noustessa. Mahdolliset toimitusketjuihin ja liiketoimintaan kohdistuvat toimintahäiriöt edellyttävät laaja-alaista varautumista.

Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät S-ryhmän näkökulmasta keskeisten muutosteemojen ja trendien kehityskulkuun ja nopeuteen. Näitä teemoja ja trendejä ovat muun muassa kulutustottumusten ja työelämän muutokset, teknologioiden kehittyminen sekä väestökehityksen ja muuttoliikkeen vaikutukset S-ryhmän toimintaan. Tulevaisuuden kilpailukyvyn varmistaminen edellyttää, että S-ryhmä reagoi onnistuneesti tunnistettuihin muutoksiin ja pystyy myös hyödyntämään niiden mahdollisuudet.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. Vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen sekä niiden vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmastoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ryhmän toimintaan. Lisääntyvä sääntely voi edellyttää muutoksia liiketoimintaan tai aiheuttaa lisäkustannuksia. Sään ääri-ilmiöt ja niiden lisääntyminen voivat vaikuttaa tuotteiden saatavuuteen sekä aiheuttaa häiriöitä logistiikassa ja toimipaikkaverkostossa. Vastuullisuusriskeihin vastataan S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisilla tavoitteilla ja teoilla.

Vastuullisuus

SOK-yhtymä soveltaa S-ryhmä-tasoista vastuullisuusstrategiaa, jonka kehittämisestä, ohjauksesta ja raportoinnista vastaa SOK Vastuullisuus -yksikkö. S-ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Vastuullisuutta johdetaan ryhmätasoisesti yhdessä liiketoimintajohdon kanssa.

S-ryhmän vastuullisuustyötä ohjaa ”Teemme yhdessä paremman paikan elää” -vastuullisuusohjelma, joka luo raamit S-ryhmän vastuullisuustyölle vuoteen 2030 asti.

Ilmastotyössä S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toiminnan osalta. S-ryhmän ilmastotyö on kansainvälisessä CDP-arviossa hyvällä johtamisen tasolla, arvosanalla B.

S-ryhmä rakentaa uuden tuulipuiston Eurajoelle Luvialle ja investoi Suomen uusiutuvaan sähköntuotantoon. Kuluneen kymmenen vuoden aikana S-ryhmä on investoinut 500 miljoonaa euroa tuulivoimaan ja uusi tuulipuisto on jatkumoa osuuskauppojen pitkäjänteisille investoinneille oman uusiutuvan sähköntuotannon lisäämiseksi. Vuonna 2022 S-ryhmän oma tuulivoimatuotanto kattoi noin 65 prosenttia kaupparyhmän sähköntarpeesta. Lisäksi yli 100 000 aurinkopaneelia tuotti paikallisella tasolla noin kaksi prosenttia sähköntarpeesta. Uuden tuulipuiston valmistuttua omalla uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön arvioidaan vastaavan kaupparyhmän sähköntarvetta.

S-ryhmän tavoitteena on rakentaa vuosien 2021–2024 aikana koko maan kattava latausverkosto sähköautoille. Asemia oli kesäkuun 2023 lopussa yli 250 kappaletta ja niissä oli yhteensä yli 1 500 latauspistettä. Vuoden 2021 lopussa lanseerattu ABC-lataus kasvoi vajaassa kahdessa vuodessa Suomen suurimmaksi teholatausverkostoksi, ja miljoonas lataustapahtuma tehtiin toukokuussa 2023.

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi S-ryhmä selvittää kaupparyhmän oman toiminnan luontojalanjäljen eli toimintojen haitat luonnon monimuotoisuudelle. Tutkimusta tekee Jyväskylän yliopiston resurssiviisausyhteisö JYU.Wisdom. Vuoden 2025 loppuun kestävän tutkimushankkeen julkaistu väliraportti osoittaa, että S-ryhmän luontojalanjäljestä isoimman osan muodostavat elintarvikkeet. Toiseksi merkittävin luontojalanjälki aiheutuu polttoaineista. Nämä ovat myös kaupparyhmän isoimmat liiketoiminta-alueet.

S-ryhmä selvitti yhteishankkeessa Pelastakaa Lasten ja Work Aheadin kanssa naisten ja lapsen oikeuksiin liittyviä kysymyksiä sekä liiketoimintaa ohjaavien lasten oikeuksien ja perheystävällisyyden toteutumista työpaikoilla tekstiilien valmistuksessa Bangladeshissa. Selvitys on jatkoa S-ryhmän luomalle Radikaali läpinäkyvyys -tutkimusmallille, joka pureutuu rohkeasti ihmisoikeuskysymysten juurisyihin täydentäen perinteisiä tuotantoolojen auditointeja.

S-ryhmä on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen ja tuemme sen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyen.

S-ryhmän ja Suomen Punaisen Ristin yhteiskeräys Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi alkoi keväällä 2022 ja yhdessä asiakkaiden kanssa on kerätty jo yli miljoona euroa SPR:n katastrofirahastoon. S-ryhmä on myös antanut tavaralahjoituksia Suomeen tulleille ukrainalaisille. Sen lisäksi osa Suomeen tulleista ukrainalaisista on myös onnistuttu työllistämään S-ryhmään.

Euroopan laajimmassa, vuosittain ilmestyvässä Sustainable Brand Index -tutkimuksessa arvioidaan kuluttajien näkemyksiä brändien vastuullisuudesta. Vuonna 2023 kuluttajien mielikuvien mukaan S-ryhmä oli vastuullisin päivittäistavarakaupan brändi sekä ABC, Prisma, Sokos Hotellit ja S-Pankki vastuullisuuden ykkösiä omilla toimialoillaan.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita kuvataan tarkemmin maaliskuussa 2023 julkaistussa vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Loppuvuoden näkymät

Inflaation odotetaan laskevan hieman vuoden toisella puoliskolla. Nousevat korot ja korkea inflaatio heikentävät kuitenkin yksityistä kulutusta vielä vuoden 2023 aikana. Vaikka energian hinta on jo laskenut ja myös elintarvikkeissa kuluttajahinnat ovat lähteneet laskuun, jonka uskotaan vauhdittuvan vuoden loppua kohden, jäävät hinnat yleisesti edelleen energiakriisiä edeltävää tasoa korkeammiksi.

VM:n mukaan Suomen BKT:n odotetaan jäävän vuonna 2023 viime vuoden tasolle ja kääntyvän sen jälkeen kasvuun. Venäjän hyökkäyssodalla on talouteen myös pidempiaikaisia vaikutuksia, minkä vuoksi Suomen talous ei palaudu ennen sotaa ennakoidulle kasvu-uralle. Pitkittyvä sota saattaa aiheuttaa myös uusia nopeasti leviäviä merkittäviä vaikutuksia talouteen. Ennusteisiin liittyykin tällä hetkellä huomattavan paljon epävarmuuksia.

SOK-yhtymän liiketuloksen uskotaan paranevan vuonna 2023 edelliseen vuoteen nähden. Liikevoiton suuruuteen vaikuttavat erityisesti yleisen taloudellisen tilanteen suunta, inflaatio ja kuluttajien ostovoiman kehitys, matkailu- ja ravitsemiskaupan elpyminen sekä pankkitoiminnan tuloskehitys.

Kesäkuukausina SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupan kysynnän odotetaan olevan edellisen vuoden tasolla kotimaisen matkailun siivittämänä. Yritysasiakkaiden kokouskysyntä on vilkastunut keväästä alkaen ja syksyn osalta tilanne näyttää edellistä vuotta paremmalta. Näkymät loppuvuodelle erityisesti kansainvälisen matkailun osalta ovat kuitenkin yhä epävarmat. Sekä venäläisten että aasialaisten matkailijoiden puute vaikuttaa kysyntään Suomessa ja Virossa. Yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupan koko vuoden tuloksen arvioidaan kuitenkin olevan huomattavasti edellisvuotta parempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnassa ei nähdä olennaista muutosta edelliseen vuoteen nähden. Liikevaihdon odotetaan kuitenkin kasvavan muun muassa yleisen hintakehityksen takia.

Helsingissä 25.8.2023

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.–30.6.2023	1.1.–30.6.2022
Liikevaihto	4 428,5	4 034,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1,3	3,1
Materiaalit ja palvelut	-3 995,7	-3 633,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-163,3	-158,5
Poistot ja arvonalentumiset	-80,6	-91,1
Liiketoiminnan muut kulut	-177,0	-184,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	24,7	6,8
Liikevoitto/-tappio	**37,9**	**-23,5**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-13,5	-11,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	0,2	1,6
Tulos ennen veroja	**24,6**	**-33,7**
Tuloverot (+/-)	0,8	0,3
Kauden tulos	**25,3**	**-33,4**
Jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	25,3	-33,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	25,3	**-33,4**

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	1.1.–30.6.2023	1.1.–30.6.2022
Kauden tulos	25,3	-33,4
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	-3,8	13,7
Kurssierot nettoinvestoinneiksi luokitelluista lainoista ulkomaisiin yksikköihin		0,7
Rahavirran suojaukset	0,9	0,6
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	-10,7	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-13,7	15,0
Kauden laaja tulos	**11,7**	**-18,4**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhteisön omistajille	11,7	-18,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
	11,7	**-18,4**

Konsernitase, IFRS

Milj. €	30.6.2023	31.12.2022
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	1 203,5	1 279,1
Sijoituskiinteistöt	24,4	26,0
Aineettomat hyödykkeet	102,1	99,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	318,5	304,9
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	43,1	43,0
Laskennalliset verosaamiset	25,3	25,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**1 716,9**	**1 778,0**
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	268,7	252,1
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	664,0	689,0
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	-0,3	0,0
Rahavarat	105,2	78,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**1 037,7**	**1 019,4**
Myytävänä olevien toimintojen varat	**17,5**	**21,6**
Varat yhteensä	**2 772,1**	**2 818,9**
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	172,0
Sidotut rahastot	-5,4	4,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45,0	45,0
Kertyneet voittovarat	401,4	375,1
Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	**613,0**	**596,6**
Määräysvallattomien omistajien osuus	**0,0**	**0,9**
Oma pääoma yhteensä	**613,0**	**597,5**
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	914,1	984,3
Pitkäaikaiset korottomat velat	13,7	13,4
Varaukset	5,4	4,7
Laskennalliset verovelat	4,9	5,4
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**938,0**	**1 007,8**
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	180,6	163,8
Lyhytaikaiset korottomat velat	195,9	219,3
Ostovelat	840,3	823,4
Varaukset	0,0	1,3
Tilikauden verovelka	0,0	0,7
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 216,7**	**1 208,5**
Myytävänä olevien toimintojen velat	**4,3**	**5,1**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**2 772,1**	**2 818,9**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Viite	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/ -tappio		37,9	-23,5
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(1)	54,9	106,8
Käyttöpääoman muutos	(2)	10,1	-68,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**102,9**	**15,1**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,3	0,9
Muut rahoituskulut		0,0	-0,5
Muut rahoitustuotot		0,1	0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,0	0,0
Maksetut välittömät verot		-0,9	-0,9
Liiketoiminnan rahavirta		**102,4**	**14,8**
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-17,0	-30,6
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-12,8	-11,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,9	1,7
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		0,0	0,0
Saadut osingot investoinneista		6,9	6,2
Investointien rahavirta		**-21,0**	**-34,1**
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		20,2	62,0
Vuokrasopimusvelkojen maksut		-65,2	-82,4
Maksetut korot		-9,9	-4,8
Saadut korot		0,3	-0,4
Rahoituksen rahavirta		**-54,6**	**-25,7**
Rahavarojen nettomuutos		**26,8**	**-45,1**
Rahavarat tilikauden alussa		**81,3**	**84,8**
Rahavarojen nettomuutos		**26,8**	**-45,1**
Rahavarat kauden lopussa		**108,1**	**39,7**
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(1)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-1,2	23,6
Poistot ja arvonalentumiset		80,6	91,1
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-24,5	-7,9
		54,9	**106,8**
Käyttöpääoman muutos	(2)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		25,5	-60,1
Vaihto-omaisuuden muutos		-16,6	-23,1
Korottomien velkojen muutos		1,2	15,0
		10,1	**-68,2**

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. €	Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	**Yhteensä**	Määräysvallattomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma									
1.1.2022	172,0	-1,2	18,5	36,4	-20,2	389,5	**595,0**	0,8	**595,8**
Tilikauden laaja tulos		-12,8			6,4	-0,6	**-6,9**		**-6,9**
Osuusmaksun korot							**0,0**		**0,0**
Muut muutokset			0,0	8,5		0,0	**8,5**	0,1	**8,6**
31.12.2022	**172,0**	**-14,0**	**18,5**	**45,0**	**-13,8**	**388,9**	**596,6**	**0,9**	**597,5**
1.1.2023	172,0	-14,0	18,5	45,0	-13,8	388,9	**596,6**	0,9	**597,5**
Tilikauden laaja tulos		-10,7			-3,8	25,3	**10,8**		**10,8**
Osuusmaksun korot							**0,0**		**0,0**
Muut muutokset*						4,7	**4,7**		**4,7**
30.6.2023	**172,0**	**-24,7**	**18,5**	**45,0**	**-17,6**	**418,9**	**612,1**	**0,9**	**613,0**

*Sisältää 4,9 miljoonaa euroa North European Oil Trade Oy -konsernin osakkuusyhtiötuloksen oikaisun vuoden 2022 lopullisen tuloksen varmistuttua.

Osavuosikatsauksen laatimisperiaatteet

Osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Osavuosikatsaus on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Osavuosikatsausta laadittaessa on noudatettu 30.6.2023 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja.

Osavuosikatsauksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2022 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2023 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Näillä standardi- ja tulkintamuutosten käyttöönotoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta osavuosikatsaukseen.

Kaikki osavuosikatsaustaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Mikäli muuta ei ole mainittu, niin osavuosikatsauksen tekstiosassa on suluissa esitetyillä euromääräisillä tuloslaskelman luvuilla viitattu vastaaviin lukuihin vertailukaudelta sekä taseen luvuilla edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Osavuosikatsauksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen katsaushetkellä, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat käytetyistä arvioista.

SOK:n tytäryhtiö SOK Real Estate Int. Oy venäläisine kiinteistötytäryhtiöineen OOO Otel Plus, OOO Itis2 ja OOO Karelia on esitetty osavuosikatsauksessa IFRS 5:n mukaisesti myytävinä olevina omaisuuserinä.

Koska EKP on toistaiseksi keskeyttänyt Venäjän ruplan euromääräisen valuuttakurssin noteerauksen, käytettiin 2.3.2022–25.4.2022 ruplamääräisten tapahtumien kirjauksiin poikkeuksellisesti EKP:n 1.3.2022 noteeraamaa valuuttakurssia. 26.4.2022 lähtien kirjauksissa on käytetty Refinitivin noteeraamaa EUR/RUB WM-kurssia.

Osavuosikatsaus on tilintarkastamaton.

Myytävänä olevat omaisuuserät

SOK on päättänyt luopua Venäjän toiminnoistaan. Toimintoihin liittyvät SOK Real Estate Int. Oy ja tämän tytäryhtiöt OOO Otel plus, OOO Itis 2 ja OOO Karelia on luokiteltu myytävänä oleviksi tämän päätöksen myötä. Kiinteistöyhtiöiden myyntiin liittyvät selvitykset ovat käynnissä. Kiinteistöyhtiöiden omistamien kiinteistöjen ja saamisten tasearvot on arvostettu kirjanpitoarvoon, jonka arvioidaan vastaavan tämän hetken käsityksen mukaan käypää arvoa. Kyseiset yhtiöt sisältyvät kiinteistöliiketoiminnan segmenttiin.

Myynnin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan

Milj. €	30.6.2023	31.12.2022
Aineelliset hyödykkeet	14,6	18,5
Aineettomat hyödykkeet	0,0	
Laskennalliset verosaamiset	0,0	
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	0,2	0,0
Rahavarat	2,8	3,1
Laskennalliset verovelat	-0,2	-0,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	-0,8	-0,3
Lyhytaikaiset korottomat velat	-3,4	-4,7
Varat ja velat yhteensä	**13,2**	**16,4**
Luovutetun yhtiön rahavarat	2,8	3,1
Rahavirtavaikutus	**2,8**	**3,1**

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

RAHOITUSVARAT	30.6.2023				31.12.2022			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	2,4		2,4	2,4	2,3		2,3	2,3
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	0,2	0,2		0,2	0,0	0,0		0,0
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	0,1	0,1		0,1	0,0	0,0		0,0
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset	2,2	2,1		2,1	2,2	2,1		2,1
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Myyntisaamiset	601,5	601,5		601,5	600,9	600,9		600,9
Korottomat laina- ja muut saamiset	30,0	29,9		29,9	57,5	57,4		57,4
Rahoituserien siirtosaamiset	0,8	0,8		0,8	0,1	0,1		0,1
Lyhytaikaiset korolliset saamiset								
Rahavarat	107,8	108,1		108,1	81,3	81,3		81,3
Rahoitusvarat yhteensä	**744,8**	**742,5**	**2,4**	**744,9**	**744,3**	**741,8**	**2,3**	**744,1**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2022
Alkusaldo 1.1.	2,3	2,6
Ostot	0,0	0,1
Myynnit	0,0	-0,3
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	0,1	0,0
Loppusaldo	**2,4**	**2,3**

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Vuosina 2022 ja 2023 ei ole ollut tasolle 1 luokiteltuja rahoitusinstrumentteja.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 2,4 miljoonaa euroa (2,3 milj. €), joiden käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.

RAHOITUSVELAT	30.6.2023				31.12.2022			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,1	0,1		0,1	1,1	1,1		1,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,5	0,5		0,5	1,4	1,4		1,4
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korottomat velat								
Muut korottomat velat	0,4	0,4		0,4	0,4	0,4		0,4
Lyhytaikaiset korolliset velat	67,6	67,6		67,6	47,3	47,3		47,3
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Rahoituserien siirtovelat	0,2	0,2		0,2	0,1	0,1		0,1
Ostovelat	840,3	840,3		840,3	823,5	823,5		823,5
Muut korottomat velat	0,0	0,0		0,0	23,9	23,9		23,9
Rahoitusvelat yhteensä	**909,0**	**909,0**	**0,0**	**909,0**	**897,8**	**897,8**	**0,0**	**897,8**

Taulukko ei sisällä vuokrasopimusvelkoja tasearvoltaan 1 036,8 miljonaa euroa (1 112,1 milj. €).

Segmentti-informaatio

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida.

30.6.2023 Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	**Operatiivinen raportointi yhteensä**
Liikevaihto	107,2	108,3	4 262,4	42,7		-92,0	**4 428,5**
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille	0,0	0,2	63,2	9,1		0,8	**73,4**
Liiketulos	-2,2	-5,2	8,1	11,2	23,1	-5,6	**29,3**
Poistot	-2,1	-5,7	-7,3	-5,8		-1,1	**-22,0**
Investoinnit	3,3	2,3	14,4	9,8			**29,7**
Realisoinnit	0,0	0,5	0,8	0,8			**2,0**

30.6.2022 Milj. €							
Liikevaihto	122,9	89,6	3 843,5	37,2		-59,0	**4 034,0**
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille	0,0	0,2	56,4	8,3		1,9	**66,8**
Liiketulos	-9,4	-18,9	8,5	9,2	5,3	-1,3	**-6,6**
Poistot	-2,6	-5,5	-7,6	-6,7		0,1	**-22,3**
Investoinnit	4,9	10,9	12,0	14,1			**42,0**
Realisoinnit	0,0	1,5	0,1				**1,7**

Milj. €	30.6.2023	30.6.2022
Liikevaihdon täsmäytys		
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	4 428,5	4 034,0
Konsernieliminoinnit	0,0	0,0
Liikevaihto IFRS	**4 428,5**	**4 034,0**
Tuloksen täsmäytys		
Raportoitavien segmenttien liiketulos	29,3	-6,6
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:		
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	2,2	6,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot*	0,8	-12,0
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä muut erät*	0,1	-7,9
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	0,7	0,9
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0,0	-2,0
IFRS oikaisut*	-8,6	-13,1
Varat yhteensä	**24,6**	**-33,8**
*Vuoden 2022 eriin sisältyy kertaluontaisia eriä Venäjän toimintojen lopettamisesta.		
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot		
Myynti S-ryhmälle	3 991,6	3 615,8
Muu kotimaan myynti	320,6	280,5
Ulkomaat	116,3	137,6
Yhteensä	**4 428,5**	**4 034,0**
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot segmenteittäin		
Marketkauppa	107,2	122,9
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	108,3	89,6
Hankinta- ja palvelutoiminta	4 170,3	3 784,5
Kiinteistöliiketoiminta	42,7	37,2
Yhteensä	**4 428,5**	**4 034,0**
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet		
Kotimaa	1 290,6	1 418,7
Ulkomaat	39,4	46,1
Yhteensä	**1 330,0**	**1 464,9**

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj. €	30.6.2023	31.12.2022	Muutos	30.6.2022
Muut annetut vakuudet				
Pantit	0,1	0,1	0,0	0,1
Kiinnitykset	3,4	3,4	0,0	3,4
Takaukset	2,5	2,5	0,0	2,5
Yhteensä	**5,9**	**5,9**	**0,0**	**5,9**
Muiden velasta annetut vakuudet				
Takaukset yhteisyritysten velasta	190,6	163,7	26,9	152,0
Yhteensä	**190,6**	**163,7**	**26,9**	**152,0**
Muut muiden puolesta annetut vakuudet				
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5	0,0	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	21,4	20,4	1,0	26,9
Yhteensä	**21,9**	**20,9**	**1,0**	**27,3**
Muut vastuut				
Remburssivastuut	0,0	1,1	-1,1	0,4

Annetut vakuudet koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 164,9 miljoonan euron (137,0 milj. €) velan ja muiden vastuiden takauksista ja panteista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetusta 47,6 miljoonan euron (47,6 milj. €) velan takauksesta.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 15,5 miljoonaa euroa (15,5 milj. €).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkorahoittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuotantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. SOK:n 30.6.2023 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 2,1 miljoonaa euroa (2,1 milj. €).

SOK on antanut North European Oil Trade Oy:n syndikoidun rahoituslimiitin vakuudeksi rahoittajapankeille ostositoumuksen, jossa SOK on sitoutunut ostamaan markkinahintaan 22 prosenttia NEOT-konsernin syndikoidun rahoituslimiitin kulloinkin vakuudeksi panttaamista polttonestevarastoista.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 30.6.2023 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

SOK-YHTYMÄN TUNNUSLUVUT 30.6.2021-30.6.2023

	30.6.2023	30.6.2022	30.6.2021
Liikevaihto, milj. €	**4 428,5**	4 034,0	3 773,8
Liikevoitto, milj. €	**37,9**	-23,5	-5,9
% liikevaihdosta	**0,9**	-0,6	-0,2
Tulos ennen veroja, milj. €	**24,6**	-33,7	-21,8
% liikevaihdosta	**0,6**	-0,8	-0,6
Oman pääoman tuotto, %	**4,2**	-5,7	-3,5
Omavaraisuusaste, %	**22,2**	20,6	21,1
Gearing, %	**161,0**	204,5	200,6

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen – verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100\,\%$

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100\,\%$

Gearing, % = $\frac{\text{Korolliset velat – rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100\,\%$